

Selvstendighet og tilknytning i nære forhold

F-6

Vi trenger å høre sammen med andre mennesker. Vi frykter isolasjonen. Men vi frykter også sårbarheten som følger med kjærlighet og nærhet. Balansen mellom behovet for tilknytning og ønsket om selvstendighet skaper stadig konflikter i oss og i vårt forhold til andre.

KARIN SVENDSEN VÆRNES

Utenfor de store vinduene er det deilig sommer. Innenfor er vi mange mennesker som blir presentert for Anne-Lise Løvlie Schibbye og hennes siste verk. Boka blir gitt ut i forbindelse med hennes 70-årsdag, og forlaget feirer henne med velformulerte og anerkjennende taler fra representanter for forlaget og fagmiljøet ved universitetet. Hun får så mange varme ord, og det er tydelig at hun har betydd mye for mange. Jeg fornemmer at dette mennesket, som jeg ikke hadde hørt om før jeg fikk invitasjonen til boklanseringen, har noe viktig å by på. I ettertid kan jeg bare gremmes over hvor dårlig informert jeg var. For psykologen og forskeren har virkelig noe å gi. I løpet av det halvåret som har gått siden jeg gikk ut i sola med en ny bok i hånda, har jeg stadig vendt tilbake til boka hennes. Hvis du er heldig hender det en sjelden gang at du kommer over viten som preger deg og kanskje forandrer deg. Løvlie Schibbye har definitivt kunnskap og formidlingsevne til å gi leseren noe å vokse på – og vokse med.

Hovedtema er noe så stort og viktig som forhold mellom mennesker. Vi møter alle store utfordringer i våre forsøk på å finne balansen mellom tilknytning og selvavgrensning i forhold til andre mennesker. Ethvert menneske erfarer det Hegel kalte den formidable motsetning: på den ene si-

den ønsket om tilknytning til et annet menneske, på den andre siden et ønske om selvstendighet. Tilknytning gjør oss sårbare og kan derfor virke skremmende, mens selvstendighet kan føre til isolasjon. Vi ønsker nærhet, men

på ens egne vansker som det materialet en kan arbeide med. Og en kan bruke egne erfaringer til å gå i dialog med Løvlie Schibbyes tanker.

Forfatteren fremholder at en grunnleggende menneskelig

mennesker og over vårt forhold til andre mennesker. Men det er ikke gitt at denne evnen er velutviklet. Som foreldre har vi en viktig oppgave i å hjelpe barnet til å utvikle evnen til selvrefleksjon. Og siden det er en evne som aldri kan bli ferdigutviklet, har vi også en oppgave i å videreutvikle vår egen evne til refleksjon. Klarer vi å bevege oss ut for å ta andre menneskers perspektiv, er det lettere å overvinne konflikter i mellommenneskelige forhold.

Løvlie Schibbye er selv psykolog og har skrevet en bok beregnet på andre terapeuter. Dette er en fagbok, og den er ikke lettlest for oss uinnvidde. Men med et sånt oppkomme av vesentlig kunnskap synes jeg det var brytet verdt å lese den både en og to ganger. Og det er ikke alltid nødvendig å skjønne alt. Av og til kan en fornemmelse av mening også gi mye. Jeg synes den teoretiske inngangen via eksistensialistisk og dialektisk tenkning var særdeles interessant. Og forfatteren knytter filosofien til nyere psykologisk kunnskap på en overbevisende måte. Hvis du har et snev av interesse for filosofi eller psykologi, bør du benytte sjansen og lese denne boka. Har du i tillegg barn og/eller partner, og av og til synes det er vanskelig, må du lese den.

Anne-Lise Løvlie Schibbye
En dialektisk relasjonsforståelse
Universitetsforlaget
2002

er redd for å bli såra. Vi ønsker selvstendighet, men er redd for å tape tilknytning.

Mange sliter med denne balansen i parforhold og selvsagt også i andre relasjoner. Og det finnes dessverre og heldigvis ingen enkel løsning på denne type problemer. Men det er mulig å se

egenskap er evnen til å reflektere over seg selv. Vi er i stand til å oppleve som subjekt og betrakte oss selv som objekt. Vi kan med andre ord skifte perspektiv og se oss selv fra en annen persons synsvinkel. Selvrefleksjon er ifølge Løvlie Schibbye en forutsetning for å kunne reflektere over andre